

Львівський національний університет імені Івана Франка
(повне найменування вищого навчального закладу)
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
В.о. декана філологічного факультету
доц. Крохмальний Р.О.

“ 31 ” серпня •• 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Постпостмодернізм у слов'янських літературах

галузь знань	(назва навчальної дисципліни) <u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	(шифр і назва напрямку підготовки) <u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
	Спеціалізація 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - чеська
	Спеціалізація 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - болгарська
	Спеціалізація 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - хорватська
	Спеціалізація 035.039 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - сербська
	Спеціалізація 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - польська
факультет	<u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2023 рік

Постпостмодернізм у слов'янських літературах. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів галузі знань 03 *Гуманітарні науки* спеціальності 035 *Філологія* спеціалізацій 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська; 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська; 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська; 035.039 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - сербська ; 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023. -14с.

Розробник:

Ігнатів Надія Євгенівна, доцент кафедри слов'янської філології імені проф. І.Свенціцького, канд. філол. наук, доцент

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол № 1 від “31” серпня 2023 року

Завідувач кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

(підпис)

(доц. Сорока О.Б.)
(прізвище та ініціали)

“31” серпня 2023 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол № 1 від “31” серпня 2023 року

Голова
(підпис)

(доц. Крохмальний Р.О.)
(прізвище та ініціали)

“31” серпня 2023 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u>	Вибіркова	
	Напрямок підготовки _____ (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність 035 Філологія спеціалізація: <u>035.03 слов'янські мови та літератури (переклад включно)</u> _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		7-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		30 год.	
		Практичні, семінарські	
		-	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
60 год.			
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30:60 (1:2)

для заочної форми навчання -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - ознайомити студентів з особливостями формування та розвитку постпостмодернізму у літературах слов'янських народів; акцентувати увагу на способах жанрової реалізації літератури доби постпостмодерну; поглибити та розширити знання, здобуті при вивченні нормативних курсів з історії слов'янських літератур та окреслити перспективи розвитку постпостмодерністської літератури.

Завдання . Спецкурс «Постпостмодернізм у слов'янських літературах» має загальнотеоретичні і практичні цілі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

об'єкт, предмет та завдання курсу;

- базові поняття, що використовуються при вивченні постпостмодернізму;
- головні процеси виникнення, формування і розвитку певних літературних напрямів і течій у сучасній літературі;
- явища сучасного літературного процесу;
- дію законів жанротворення у новітній літературі;
- чинники впливу новітньої літератури на формування особистості.

вміти:

- усвідомлювати факти сучасного літературного процесу у слов'янському світі як елемент цілісної картини розвитку світової літератури;
- глибше засвоїти курси з історії розвитку національних літератур;
- осмислено сприймати історико-літературний процес;
- фахово аналізувати новітні явища у літературному процесі;
- виявляти кращі зразки красного письменства у сучасних слов'янських літературах.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу «Постпостмодернізм у слов'янських літературах» як спеціальної наукової дисципліни, його загальнотеоретичне, пізнавальне і практичне значення.

Тема 2. «Пізній» етап розвитку літературного постмодернізму, узагальнення його властивостей та специфічних рис у проекції на постпостмодерністську творчість.

Тема 3. Постпостмодернізм: тенденції і основні етапи його розвитку. Висвітлення специфіки постпостмодернізму у дослідницьких працях провідних учених.

Тема 4. Характерні особливості постпостмодерністської літератури у її взаємозв'язках з постмодернізмом (іронія, «цитатне мислення», інтертекстуальність, колаж, принцип гри).

Тема 5. Статус постпостмодернізму в літературі, його досягнення, специфіка. Модифікації постпостмодернізму.

Тема 6. Постмодерністи про посткультуру та літературу.

Новий автобіографізм як своєрідний тип літературної автопроєкції (фрагментарність, калейдоскопічність картин).

Тема 7. Жанрова та тематична своєрідність творчості чеських постпостмодерністів.

Тема 8. Естетика постмодернізму у польській літературі з проєкцією на постпостмодерністський дискурс.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2.

Тема 9. Постпостмодернізм в українській літературі.

Тема 10. специфіка трансформації постмодернізму та формування нового характеру письма (від Ю.Андруховича до А.Любки)

Тема 11. Сербський постпостмодернізм.

Тема 12. Творча саморефлексія як складова частина писання самого себе у творчості Мілорада Павича. Творчість Мілети Продановича.

Тема 13. Наближення до постпостмодерністської поезики у творчості болгарських постмодерністів.

Тема 14. Постпостмодернізм у словацькій літературі.

Тема 15. Хорватська література у проєкції на специфіку постпостмодерністських шукань. Основні теми та жанрові вирішення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Постпостмодернізм: специфічні риси та тенденції розвитку												
Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу «Постпостмодернізм у слов'янських літературах» як спеціальної наукової дисципліни, його загальнотеоретичне, пізнавальне і практичне значення.	5	2				3						
Тема 2. «Пізній» етап розвитку літературного постмодернізму, узагальнення його властивостей та специфічних рис у проекції на постпостмодерністську творчість.	5	2				3						
Тема 3. Постпостмодернізм: тенденції і основні етапи його розвитку. Висвітлення специфіки постпостмодернізму у дослідницьких працях провідних учених.	8	2				6						

Тема 4. Характерні особливості постпостмодерністської літератури у її взаємозв'язках з постмодернізмом (іронія, «цитатне мислення», інтертекстуальність, колаж, принцип гри).	5	2				3							
Тема 5. Статус постпостмодернізму в літературі, його досягнення, специфіка. Модифікації постпостмодернізму.	5	2				3							
Темаб. Постмодерністи про посткультуру та літературу. Новий автобіографізм як своєрідний тип літературної автопроекції (фрагментарність, калейдоскопічність картин).	8	2				6							
Тема 7. Жанрова та тематична своєрідність творчості чеських постпостмодерністів.	5	2				3							
Тема 8. Естетика постмодернізму у польській літературі з проекцією на постпостмодерністський дискурс.	5	2				3							
Разом за змістовим модулем 1	46	16				30							

Модуль 2												
Змістовий модуль 2.												
Постпостмодернізм та його прояви у творчій практиці представників слов'янських літератур												
Тема9.Постпостмодернізм в українській літературі.	8	2				6						
Тема10. Специфіка трансформації постмодернізму та формування нового характеру письма (від Ю.Андруховича до А.Любки)	5	2				3						
Тема 11. Сербський постпостмодернізм.	5	2				3						
Тема 12. Творча саморефлексія як складова частина писання самого себе у творчості Мілорада Павича. Творчість Мілети Продановича.	8	2				6						
Тема 13. Наближення до постпостмодерністської поезики у творчості болгарських постмодерністів.	5	2				3						
Тема 14.Постпостмодернізм у словацькій літературі.	5	2				3						
Тема 15. Хорватська літераура у проекції на специфіку постпостмодерністських шукань. Основні теми та жанрові вирішення.	8	2				6						
Разом за змістовим модулем 2	44	14				30						
Усього годин	90	30				60						
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин	90	30				60						

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Специфічні особливості постмодернізму у проекції на постпостмодернізм.	6
2	Постпостмодернізм з огляду на специфіку його формування у дослідницьких працях провідних літературознавців.	6
3	Творча саморефлексія як складова частина писання самого себе у творчості Мілорада Павича.	6
4	Новітні принципи творення автобіографії у добу постпостмодерну (Ю.Андрухович, «Центрально-східна ревізія» та ін.).	6
5	Специфіка постпостмодерністського дискурсу у чеській та польській літературах.	6
6	Характер постпостмодерної ситуації в українській літературі. Ознаки нового письма.	6
7	Постпостмодернізм у російській літературі. Жіноча проза крізь призму постпостмодернізму. Білоруська література у пошуках нових шляхів розвитку. Творчість Альгерда Бахаревича.	6
8	Творчі пошуки у сербській постпостмодерній літературі: від Мілорада Павича до Мілети Продановича.	6
9	Авторська присутність та форми її прояву у літературі доби постпостмодерну (на матеріалі болгарської та словацької літератур).	6
10	Світ постпостмодерністської прози у хорватській літературі (Ренато Баретич «Розкажи мені про неї», Іво Брешан «Азартні ігри з долею»)	6
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання

Написання есеїв з метою висвітлення творчості представників двох слов'янських літератур чи осмислення окремо взятих художніх творів (за вибором студента).

10. Методи навчання

Вивчення курсу «Постпостмодернізм у слов'янських літературах» передбачає застосування історико-типологічного, історико-генетичного та рецептивно-естетичного методів.

11. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі проведення тестування (модуль 1, модуль 2), оцінюванням відповідей на колоквиумі та оцінюванням двох есеїв.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота															Кол о- квіу м	Есеї		Сума
Змістовий модуль №1								Змістовий модуль №2								1	2	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	30	10	10	100
4	2	4	2	3	2	4	4	4	4	3	4	2	4	4				

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	5	відмінно
81-89	B	4	дуже добре
71-80	C		добре
61-70	D	3	задовільно
51-60	E		достатньо
21-50	FX	2	незадовільно
			не зараховано

0-20	F	2	незадовільно (без права перездачі)	не зараховано (без права перездачі)
------	----------	---	--	---

13. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма.
2. Матеріали для самостійної роботи студентів.

14. Рекомендована література

Базова

1. Андрухович Ю. Повернення літератури [Електронний ресурс] // Ї. – 2002. Режим доступу: <http://www.ji.lviv.ua/ji-library/pleroma/andr-pl.htm>
2. Галич О.А., Назарець В.М., Васильєв Є.М. Загальне літературознавство. Рівне, 1997;
3. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. – Київ, Критика. – 2005;
4. Денисова Т. Феномен постмодернізму: контури й орієнтири // Слово і час, – 1995. – № 2;
5. Денисова Т.Н., Сиваченко Г.М. Наприкінці ХХ ст.: постмодернізм, мультикультуралізм. //Всесвітня література. – 1999. – №1;
6. Зарубіжна література ХХ ст. (епоха постмодернізму) : навчальний посібник / В. В. Черевченко. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. – 104 с.
7. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. – Львів: Літопис, 2004. – 652 с. (переклад Мар'яни Гірняк)
8. Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Вінквіста, В. Тейлора ; пер. з англ. В. Шовкун; наук. ред. пер. О. Шевченко. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. – 503 с.
9. Ігнатенко М. Ігрова культура постмодерну (або: вже не-культура) // Вікно в світ. – 1998. – № 2.
10. Ігнатів Н. Особливості сприйняття часу автором-оповідачем в автобіографічній прозі Ю. Андруховича //Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – № 631. Серія Філологія. Вип. 41. – Харків. – 2004. – С. 280-284.
11. Ігнатів Н.Є. Письменники-документалісти про жанрову природу книг репортажного характеру // Полігранна філологія без кордонів: колективна монографія / відп. ред. докт. філол. наук Т. Ф. Осіпова, докт. філол. наук Н. В. Піддубна, докт. філол. наук О. В. Халіман. – Харків: Видавництво Іванченка І. С. – 2022. – С.390-406.
12. Моклиця М. Модернізм у творчості письменників ХХ століття. Луцьк, 1999;
13. Сиваченко Г. Парадокси словацького роману (Homo Scribens – Homo Ludens). – К. : Наук. думка, 1993. – 174 с.

14. Сиваченко Г. Інтердискурсивність як діалог культур // Методології сучасної літературної компаративістики: Колективна монографія / За ред. Г. М. Сиваченко. - Київ, 2020. С. 374-390.
http://www.ilnan.gov.ua/media/k2/attachments/metodologii_17.02.2021.pdf
15. Сливински О. Самопогльщането на текста. Българският постмодернизъм в светлината на новата концепция за неизразимото / Остап Сливински // Литературен вестник. – 2008. – № 4. – С. 9–10.
16. Сливинський О. Мовчання як ієрогліф: до проблеми жанрово-нарративної гри у прозі болгарських неомодерністів / Остап Сливинський // Проблеми слов'янознавства. – 2008. – Вип. 57. – С. 153–160.
17. Татаренко А. Розвиток постмодерністської стратегії семантизації форми у період постпостмодернізму (роман Мілети Продановича “Сад у Венеції”) // Українське літературознавство. – 2011. – Вип. 73. – С. 63-72. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>
18. Татаренко А. Поетика форми в прозі постмодернізму (досвід сербської літератури) : [монографія]. Львів : ПАІС, 2010. – 544 с.
19. Татаренко А. Маски та обличчя автора в болгарському та українському постмодерністському романі (Георгі Господинов, Юрій Андрухович) // Научен симпозиум с международно участие «България и Украйна – култура на преломите (XIX-XXI век)». София. – 2019. С.35-36. (тези)
20. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза: Постмодерний період : [навч. посіб.] / Р. Б. Харчук. – К.: Академія, 2008. – 248 с.;
21. Хассан І. Культура постмодернізму // Вікно в світ. – 1999. – №5;
22. Чижевський Д.І. Порівняльна історія слов'янських літератур.- К. 2005.
23. Baran B., Postmodernizm i końce wieku, Inter Esse, Kraków 2003 r., ss. 304.
24. Uniłowski K. Postmodernizm, poloniści I proza polska // Fa-art. – 1994. – № 4. 4-14.

Допоміжна

1. Агеєва В. «Поети, сонце і Париж»: європейські тенденції сучасної української літератури. Режим доступу: <http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10927/Aheyeva>
2. Бігун Б. Постмодерністський образ світу // Вікно в світ. – 1999. – №3;
3. Бідзіля Ю. Філософія комунікації постмодернізму в «записках українського самашедшого» Ліни Костенко // Наук. вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації, вип. 27, 2012.- С. 151-156;
4. Брега Л. Жіночий простір роману О. Забужко “Музей покинутих секретів” // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Літературознавство. – 2014. - № 19. - С. 13-17;
5. Денисова Т. Літературний процес ХХ сторіччя: Література США та ідеї мультикультуралізму.
6. Євтушенко Л. Жіноча література США: від регіоналізму до сучасності//Вікно в світ. – 1999.- №5;

7. Ігнатів Н. Досвід трагічних подій ХХ століття очима і серцем жінки (на матеріалі документальної прози Світлани Алексієвич) // „Kobieta. W zwierciadle języka i kultury”. Monografia wieloautorska pod red. Ałły Archangielskiej i Mirosławy Hordy. – – 2017. – С.214-232.
8. Ігнатів Н. Документальна проза Світлани Алексієвич: проблематика та жанрологія // Султанівські читання. Науковий збірник статей. – Івано-Франківськ: Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – 2018. – Вип. 7. – С.199-215. http://sultanivskichytannia.if.ua/Archive/Issue_7/Ihnativ7el.pdf
9. Літературознавчий словник-довідник /за ред. Р.Т. Гром'яка, Ю.І. Коваліва, В.І. Теремка. – К. : ВЦ «Академія», 2006. – 752 с. – (Nota bene).
10. Палій О. Їржі Крадохвіл – теоретик і практик чеського постмодернізму // Проблеми слов'язнавства. 2016. Випуск 65. С.233–239.
11. Поліщук О. Позиція персонажа в українській постмодерній прозі // Слово і час, 2003. № 2. С.70-74
12. Постколоніалізм. Генерації. Культура. / за ред. Т. Гундорової, А. Матусяк. – Київ: Лаурус, 2014. – 336 с. – (Серія «Теоретичні ревізії» ; вип.
13. Семків Р. Постмодернізм та іронія // Слово і час. – 2000. – № 6;
14. Сиваченко Г. Слов'янські письменники-емігранти та експатріанти: способи і форми художнього оприявлення // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. – К.: Освіта України, 2018. – С. 254-265.
15. Sływynski O. Proza Olgi Tokarczuk jako wyzwanie dla tłumacza: notatki na marginesach ukraińskiego przekładu powieści Księgi Jakubowe / Ostar Sływynski // Poradnik Językowy. – 2022. – №10 (799). – S. 252–264.
16. Slivinsky O. Sergij Žadan: novi pravopis ukrajinske književnosti / Ostar Slivinsky // Europski glasnik. – 2022. – №27. – P. 313–320.
17. Соловійов О. «Нова хвиля» в українському мистецтві 90-х рр. ХХ ст. та її трансформації // Сучасне мистецтво : наук. зб. / Акад. мистец. України, Ін-т пробл. сучас. мистец. – К., 2004. – Вип. 1. – С. 34–47.
18. Татаренко А. Семантизація форми як ергодичний прийом (на матеріалі роману М.Павича «Друге тіло») // Література. Фольклор. Проблеми поетики. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка – 2010. – Вип.34 (Присвячений дослідженню творчої спадщини Л.Ф.Дунаєвської) . – С.393-404.
19. Tatarenko A. Nastavak tradicije: kultura sjećanja u suvremenoj hrvatskoj prozi // Bogišić i kultura sjećanja: zbornik radova znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem održanog u prigodi stote godišnjice smrti Balda Bogišića. Uredili Josip Kregar, Vlaho Bogišić i dr. – Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2008-2011. – S.325-337.
20. Шаф О.В. Мотив мандрів у творчості Сергія Жадана в контексті «Маскулінної безпритульності» // Таїни художнього тексту (до проблеми поетики тексту). – 2012. – Вип. 14. – С. 91-98.

21. Machala L. „Klasici“ postmodernismu: Kundera a Křesadlo // V souřadnicích volnosti: Česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích. – Praha : Academia, 2008. – S. 287-288.

15. Інформаційні ресурси

1. Агеєва В. «Поети, сонце і Париж»: європейські тенденції сучасної української літератури. Режим доступу: <http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10927/Aheyeva>
2. Андрухович Ю. Повернення літератури [Електронний ресурс] // Ї. – 2002. Режим доступу: <http://www.ji.lviv.ua/ji-library/pleroma/andr-pl.htm>
3. <http://chtyvo.org.ua>
4. <http://litera-ua.livejournal.com>